

P7_TA-PROV(2011)0083

Mezőgazdaság és nemzetközi kereskedelem

Az Európai Parlament 2011. március 8-i állásfoglalása az EU mezőgazdaságáról és a nemzetközi kereskedelemről (2010/2110(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) harmadik részének III. címére és ötödik részének II. és V. címére,
- tekintettel az EUMSZ 13. cikkében foglalt, az állatok kíméletére vonatkozó követelményekkel kapcsolatos elvekre,
- tekintettel a WTO-egyezményekre, és különösen az uruguayi fordulón megtárgyalt és 1995. január 1-jén hatályba lépett mezőgazdasági egyezményre,
- tekintettel a 2001. november 9–14-i, dohai negyedik miniszteri konferencián elfogadott nyilatkozatra, a WTO Általános Tanácsának 2004. augusztus 1-jén elfogadott határozatára, valamint a 2005. december 13–18-i, hongkongi hatodik miniszteri konferencián elfogadott nyilatkozatra,
- tekintettel a dohai forduló WTO hongkongi miniszteri konferenciáját követő értékeléséről szóló, 2006. április 4-i állásfoglalására¹,
- tekintettel a mezőgazdaságra vonatkozó szabálytervezet felülvizsgált változatára, melyet a mezőgazdasági tárgyalások WTO-elnöke 2008. december 6-án adott ki,
- tekintettel az Amerikai Egyesült Államok és az Európai Bizottság közötti, a bizonyos növekedésserkentő hormonokkal nem kezelt állatokból származó marhahús behozataláról, valamint az Amerikai Egyesült Államok által az Európai Közösségekben származó bizonyos termékekre kivetett emelt vámokról szóló, 2009. május 15-i egyetértési megállapodásra,
- tekintettel az „Európai Közösségek – a biotechnológiai termékek jóváhagyását és forgalomba hozatalát befolyásoló intézkedések” témájú vitában Kanada és az Európai Unió között 2009. július 15-én elért közös megegyezésre,
- tekintettel az EU banánbehozatali rendszerével kapcsolatos lezáratlan viták végleges megoldásának feltételeiről szóló, az Európai Unió és a latin-amerikai országok által 2009. december 15-én aláírt megállapodásra (genfi megállapodás),
- tekintettel a dohai fejlesztési menetrend kilátásairól szóló, a WTO hetedik miniszteri konferenciáját követő, 2009. december 16-i állásfoglalására²,
- tekintettel a mezőgazdasági és halászati termékek liberalizációjáról szóló megállapodásról az EU és Marokkó között folyó tárgyalások 2009. december 17-i lezárására,

¹ HL C 298. E, 2006.12.2., 155. o.

² Elfogadott szövegek, P6_TA(2009)0110.

- tekintettel egy többoldalú megállapodás aláírásáról az EU, Peru és Kolumbia között folyó tárgyalások 2010. március 1-jei lezárására,
- tekintettel az „Európai Közösségek – a biotechnológiai termékek jóváhagyását és forgalomba hozását befolyásoló intézkedések” vitában Argentína és az Európai Unió között 2010. március 18-án elért közös megegyezésre,
- tekintettel „A mezőgazdasági termékekre vonatkozó minőségpolitika: követendő stratégia” című, 2010. március 25-i állásfoglalására¹,
- tekintettel a társulási megállapodás kereskedelmi pilléréről az EU és Közép-Amerika között folyó tárgyalások 2010. május 19-i lezárására,
- tekintettel a közös agrárpolitika 2013 utáni jövőjéről szóló, 2010. július 8-i állásfoglalására²,
- tekintettel az EU és Dél-Korea között 2010. október 6-án aláírt szabadkereskedelmi megállapodásra,
- tekintettel az EU és a Mercosur között jelenleg is folyó, társulási megállapodás megkötésére irányuló tárgyalásokra,
- tekintettel az EU és a Kanada között jelenleg is folyó, átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás megkötésére irányuló tárgyalásokra,
- tekintettel az EU és India között jelenleg is folyó, szabadkereskedelmi megállapodás megkötésére irányuló tárgyalásokra,
- tekintettel az EU és Ukrajna között jelenleg is folyó, társulási megállapodás megkötésére irányuló tárgyalásokra,
- tekintettel „A WTO-ban zajló mezőgazdasági tárgyalások mérlege a 2008-as tárgyalások sikertelenségét követően” című, 2009. júniusi tanulmányára,
- tekintettel a „Földrajzi jelzések és a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásai: 10 évvel később. Útmutató földrajzi jelzéssel rendelkezőknek arra vonatkozóan, hogy hogyan juthatnak védelemhez más WTO-tagországban” című, a Bizottság által megrendelt útmutatóra,
- tekintettel a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló, 2010. szeptember 15-i bizottsági javaslatra (COM(2010)0484),
- tekintettel a Pakisztán számára vészhelyzeti autonóm kereskedelmi preferenciák bevezetéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat (COM(2010)0552) 1. cikkében foglalt, a Pakisztánból származó termékek vámmentessé tételének kérdésére,
- tekintettel az ENSZ millenniumi fejlesztési céljaira,

¹ Elfogadott szövegek, P7_TA(2010)0088.

² Elfogadott szövegek, P7_TA(2010)0286.

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 208. cikkére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
 - tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság jelentésére, valamint a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság és a Regionális Fejlesztési Bizottság véleményére (A7-0030/2011),
- A. mivel az EU továbbra is messze a legnagyobb mezőgazdaságtermék-importőr a világon, hiszen behozatalának értéke az elmúlt évtizedben majdnem a duplájára nőtt, jelenleg pedig a globális import közel 20%-át teszi ki,
- B. mivel a többi kulcsfontosságú mezőgazdasági kereskedelmi partner gyorsabb növekedése miatt az EU részesedése a globális mezőgazdasági exportban egyre csökken; mivel 2007 és 2009 között az EU exportjának 68%-át késztermékek tették ki, a köztes termékek és nyersanyagok pedig 23, illetve 9%-ot képviseltek; továbbá mivel a világszerte fontos szerepet játszanak az EU termékexport terén tapasztalt nehézségeiben, tekintettel arra, hogy az áruk általánosságban alacsonyak, az Unióban pedig magasabbak az előállítási költségek;
- C. mivel 2008-ban az EU mezőgazdasági kereskedelmi deficitje elérte a rekordösszegű 7 milliárd eurót; mivel az EU kereskedelmi deficitje például a Mercosur tekintetében 2000 óta több mint kétszeresére nőtt, és a Mercosurból behozott mezőgazdasági termékek jelenleg 19 milliárd eurót érnek, szemben az 1 milliárdos exporttal;
- D. mivel az EU a fejlődő országokból származó mezőgazdasági termékek legnagyobb importőre, és többet importál, mint az USA, Japán, Kanada, Ausztrália és Új-Zéland együttvéve; mivel az EU teljes mezőgazdasági behozatalának mintegy 71%-a fejlődő országokból származik, ami a „Fegyver kivételével mindent” elvnek, a legkevesbé fejlett országok javát szolgáló kezdeményezésnek, az általános preferenciarendszernek, valamint gazdasági partnerségi megállapodásoknak köszönhető;
- E. mivel a WTO mezőgazdaságra vonatkozó 2008-as szabálytervezete az EU által 2005 októberében tett tekintélyes ajánlatban foglaltaknál még több engedményt követelne meg az EU-tól;
- F. mivel a politikák fejlesztési célú koherenciájának mezőgazdaságra és kereskedelemre való alkalmazása hatással lesz az 1. és a 8. millenniumi fejlesztési cél (a súlyos szegénység és éhínség felszámolása, illetve a globális fejlesztési partnerség) megvalósítására, többek között a tisztességesebb kereskedelmi szabályokra és a piaci hozzáférésre vonatkozó rendelkezések révén;
- G. mivel az EU drasztikus mértékben csökkentette a kereskedelem-torzító belső támogatását, nem úgy, mint egyes kulcsfontosságú kereskedelmi partnerek, különösképpen az USA, amely fenntartotta és bizonyos esetekben szigorította a 2008-as gazdálkodói törvény értelmében rendelkezésére álló eszközöket,
- H. mivel az EU egyoldalúan lényeges mértékben csökkentette az export-visszatérítéseit, így azok részesedése a KAP költségvetésében 1993-ban 29,5%-ról 2009-ben 1,2%-ra csökkent, és azon mezőgazdasági exportok értékének aránya, amelyekre export-visszatérítést fizetnek az 1992-es 25%-ról 2009-ben mindössze 0,9%-ra csökkent;

mivel egyes kulcsfontosságú kereskedelmi partnerek továbbra is jelentős mértékben élnek egyéb exportösztönző eszközökkel;

- I. mivel a marhahormonokról szóló vita keretében az USA továbbra is szankciókat vet ki az EU-ra, sőt, bejelentette, hogy a szankciókat hatásuk elmélyítése érdekében felváltva más uniós mezőgazdasági termékekre is alkalmazni fogja („körhinta-szabályozás”); mivel az egyetértési megállapodás értelmében az EU marhahúsból 20 000 tonna behozatali vámtól mentes vámkontingenst engedélyez;
- J. mivel az USA a WTO-n belül megkérdőjelezte a baromfi tekintetében a higiénia és értékesítésre vonatkozó uniós előírásokat,
- K. mivel az EU közös megegyezésre jutott Kanadával és Argentínával a géntechnológiával módosított szervezetekkel kapcsolatos vitában; mivel az USA általános megtorló intézkedések iránti kérelmet nyújtott be,
- L. mivel a WTO vizsgálóbizottságának cukortermeléssel kapcsolatos határozata volt a 2006-os uniós cukorreform egyik fő mozgatórugója, és a határozat jelenleg is jelentős hatást gyakorol a cukorkereskedelemre; mivel a cukorpiac közös szervezése valamennyi uniós kereskedelmi kötelezettségvállalásnak eleget tesz; mivel három év alatt az EU a második legnagyobb cukorexportőrből a második legnagyobb nettó importőrré vált, amely behozatal elsősorban a fejlődő országokból (legkevésbé fejlett országok és AKCS-országok) történik,
- M. mivel a 2006-os cukorreform elérte a versenyképesség fokozására, a cukorárak mérséklésére és a cukortermelési kvóta mintegy 30%-kal való csökkentésére irányuló célkitűzéseket; mivel ugyanakkor a reform az EU-27-ben összesen 189-ből 83 gyár bezárását, vidéki területeken több mint 16 500 közvetlen munkahely megszűnését, és körülbelül 140 000 gazdálkodó számára a cukorrépa-termesztés felszámolását eredményezte,
- N. mivel a cukor világpiaca az agrártermékek egyik legingadozóbb piaca, amelyet egyetlen ország (Brazília) ural; mivel az EU cukortermelése megbízható világpiaci ellátást biztosít, valamint biztosítja az európai fogyasztók jó minőségű és fenntartható termékekkel történő rendszeres ellátását;
- O. mivel a 2010 végéig bevezetendő előírásokon keresztül az EU szorgalmazza a megújuló energia fenntartható előállítását; mivel az EU üzemanyagcélú bioetanol-fogyasztásának több mint 25%-át már ma is importból fedezi, amely nem tartalmazza a behozatali vámok megkerülése céljából keverékek formájában behozott bioetanol; mivel a Bizottságnak egyensúlyt kell biztosítania a belső bioetanol-termelés és az import között a megújuló energiáról szóló irányelv (2009/28/EK irányelv¹) 23. cikke (5) bekezdése a) pontjának megfelelően;
- P. mivel az Egészségügyi Világszervezet (WHO) dohányzás-ellenőrzési keretegyezményének részes felei részvételével rendezendő konferencia 4. ülésére 2010 novemberében kerül majd sor; mivel nyilvános konzultáció kezdődött a dohánytermékekről szóló irányelv (2001/37/EK irányelv²) lehetséges

¹ HL L 140., 2009.6.5., 16. o.

² HL L 194., 2001.7.18., 26. o.

felülvizsgálatáról; mivel több WTO-tag felvetette a kanadai C-32 törvénytervezet a kereskedelem technikai akadályairól szóló WTO-megállapodásnak (TBT-megállapodás) való megfelelésének kérdését, amely gyakorlatilag az összes hagyományos kevert dohány-termék betiltását jelenti a kizárólag virginidohányt tartalmazó keverékek kivételével, amely a Kanadában természetett egyetlen fajta, és amelyet a kanadai dohánytermékek gyártásában használnak;

- Q. mivel a nemzetközi kereskedelmi megállapodásokban az EU-nak egyensúlyt kell teremtenie a piaci liberalizáció, illetve a gazdasági ágazatok és a munkavállalók és fogyasztók jogainak védelme között;
- R. mivel a harmadik országokkal kötött uniós kereskedelmi megállapodásoknak meg kell óvniuk a nehézségekkel küszködő uniós ágazatokat – különös tekintettel a zöldség-gyümölcs ágazatra, az állattenyésztésre és a gabonaágazatra, amelyek bevételei jelentősen csökkentek –, és ugyanakkor valódi exportlehetőséget kell kínálniuk számukra;
- S. mivel régiójukban az élelmiszer-ellátás biztonságához jelentős mértékben hozzájáruló helyi kistermelőket nem érinthetik hátrányosan az EU által megkötött nemzetközi kereskedelmi megállapodások;
- T. mivel nemzetközi kereskedelmi megállapodások megkötésekor az EU-nak törekednie kell az emberi jogok, valamint a társadalmi és környezeti normák jobb felügyeletének biztosítására;
- U. mivel a Bizottság által megtárgyalt kereskedelmi megállapodások megkötéséhez szükség van a Parlament jóváhagyására,

AZ EU agrárpolitikája és közös kereskedelempolitikája közötti összhang

1. úgy véli, hogy az EU mezőgazdasági ágazata egyértelműen hozzáadott értéket képvisel az európai gazdaság számára, és stratégiai szerepet tölt be az Európa 2020 stratégiában az EU előtt álló gazdasági, társadalmi és környezeti kihívások kezelése tekintetében; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az EU mezőgazdasági, kereskedelmi és fejlesztési politikái közötti szakpolitikai egységességet;
2. hangsúlyozza, hogy a külkereskedelmi politikának nem szabad veszélybe sodornia az EU azon képességét, hogy erős mezőgazdasági ágazatot tudjon fenntartani, és az egyre erősödő piaci ingadozások ellenére biztosítani tudja az élelmezésbiztonságot; felszólítja a Bizottságot, hogy valamennyi fórumon és különösen a WTO-ban vegye védelmébe az Unió mezőgazdaságának többfunkciós szerepét, beleértve a vidéki területeken biztosított foglalkoztatás és e területek életképessége tekintetében játszott alapvetően fontos szerepét, és az európai agrár-élelmiszeripari modellt, amely az európai gazdaság stratégiai összetevője;
3. elítéli a Bizottság megközelítését, mely szerint túl gyakran tesz engedményeket a mezőgazdaság területén az ipari termékek és szolgáltatások harmadik országok piacaihoz való fokozottabb hozzáférése érdekében; sürgeti a Bizottságot, hogy a jövőben ne helyezze a mezőgazdaság érdekeit az ipar és a szolgáltatási szektor érdekei mögé;

4. felszólítja a Bizottságot, hogy javasoljon olyan megközelítést, amely egyensúlyt teremt a hazai termelés és a behozatal között, valamennyi mezőgazdasági ágazat esetében figyelembe véve többoldalú és kétoldalú kereskedelmi tárgyalások kialakítását, uniós környezeti, társadalmi, állatjóléti és biztonsági normák kidolgozását, valamint az emberi jogok tiszteletben tartását;
5. hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági ágazat tekintetében a Bizottságnak hatásvizsgálatokat kell végeznie, melyeket a tárgyalások megkezdését és az aktualizálásra irányuló javaslatok megtételét megelőzően közzé kell tenni, és a tárgyalások során elfoglalt új álláspontok fényében aktualizálni kell; hangsúlyozza, hogy különösen a Parlamentben és a Bizottságban megfelelő és átlátható eljárást kell alkalmazni az összes érdekelt féllel való konzultáció tekintetében; emlékeztet rá, hogy az EU és Dél-Korea közötti szabad kereskedelmi megállapodás belföldi tanácsadó testülettel kapcsolatos rendelkezést tartalmaz, és megjegyzi, hogy ez precedenst teremthet az érdekelt felek és érintettek jövőbeli kereskedelmi megállapodásokba történő bevonására;
6. hangsúlyozza, hogy a hatásvizsgálatoknak meg kell vizsgálniuk minden egyes áru jellegzetességeit, például a marhahúspiacot, figyelembe véve a piaci szegmentációt; kiemeli, hogy a korábbi hatásvizsgálatok pusztán átfogó számadatokkal szolgáltak; sürgeti ezért a Bizottságot, hogy készítsen részletes hatásvizsgálatot az uniós agrárpiacoknak a Mercosur kereskedelmi tömb felé történő megnyitásából származó, a piac konkrét szegmenseire gyakorolt hatásokról;
7. álláspontja szerint az uniós piac agrártermékek előtti további megnyitásáról szóló határozatot nem szabadna annak biztosítása nélkül meghozni, hogy az uniós termelők kompenzációban részesülhessenek veszteségeik miatt;
8. kiemeli, hogy a pénzügyi hozzájárulás nem kompenzálhatja a mezőgazdasági termeléssel való felhagyás negatív hatásait az EU-ban, mivel a mezőgazdasági termelés garantálja az élelmezésbiztonságot és az élelmiszerminőséget, és alapvető jelentőséggel bír az EU vidéki területeinek jóléte, valamint a vidéki földterületek termelésből való kivonás és a vidék elnéptelenedés elleni védelme szempontjából; ezért hangsúlyozza, hogy fenn kell tartani az ahhoz szükséges feltételeket, hogy az uniós gazdálkodók életképesek maradjanak, méltányos jövedelemhez jussanak valamennyi tagállamban, ezáltal lehetővé téve az európai mezőgazdaság fellendítését, tekintettel a KAP által az uniós környezetben játszott kulcsfontosságú szerepre;
9. emlékeztet arra, hogy az uniós gazdálkodóknak meg kell felelniük a minőségre, a termékhygiénára, a fenntartható termelési módszerekre, a növényegészségügyre, az állategészségügyre és állatjóllétre, a nyomonkövethetőségre, a növényvédőszer-maradékok ellenőrzésére, az állatgyógyászatra, valamint az adalékanyagokra vonatkozó legszigorúbb előírásoknak;
10. megingathatatlan azon álláspontjában, hogy a harmadik országok EU-ba irányuló exportja termelési módszereinek ugyanolyan egészségügyi, élelmiszer-biztonsági, állatjóléti, fenntartható fejlődési és minimális szociális normákat kell biztosítaniuk az európai fogyasztók számára, mint amilyeneket az uniós termelőktől megkövetelnek; hangsúlyozza, hogy ez az egyetlen módja annak, hogy az uniós termelők számára a harmadik országokkal azonos versenyfeltételeket biztosítsanak, és ragaszkodik ahhoz, hogy az uniós előírásoknak való megfelelés biztosítása érdekében a határokon

szigorúbban kell ellenőrizni a behozatalt és szigorítani kell az Élelmiszerügyi és Állategészségügyi Hivatal által az Unióba exportáló országokban végzett, termeléssel és piaci forgalmazással kapcsolatos ellenőrzéseket;

11. hangsúlyozza, hogy a behozatal tekintetében szigorúan meg kell felelni a származási szabályoknak és a háromoldalú kereskedelem megelőzését célzó mechanizmusoknak;
12. sürgeti a Bizottságot, hogy aktívan mozdítsa elő az EU offenzív mezőgazdasági érdekeit és könnyítse meg az uniós termékek harmadik országbeli piacra jutását, tekintettel a magas színvonalú uniós agrár-élelmiszeripari termékekben rejlő hatalmas exportlehetőségekre és a világpiacot stabilizáló potenciálra; hangsúlyozza többek között a támogató programok felgyorsításának szükségességét; megjegyzi, hogy ezek az intézkedések összeegyeztethetőek a WTO-val, mivel a „zöld dobozba” tartoznak;
13. megállapítja, hogy a legkülső régiók az EU szerves részét alkotják, és hogy a kereskedelmi megállapodásoknak ki kell terjedniük az összes ilyen régióra is; hangsúlyozza, hogy az alacsonyabb vámtarifák veszélyeztetik a legkülső régiók gyenge gazdaságát, amely főként a gazdálkodásra és a többek között a latin-amerikai partnerországokból érkező termékekhez hasonló áruk termelésére támaszkodik; rámutat arra, hogy az EUMSZ 349. cikke értelmében az uniós politikákat hozzá lehet igazítani az ilyen régiók egyedi földrajzi és gazdasági körülményeihez; ennek megfelelően felszólítja a Bizottságot, hogy a tárgyalások során legyen figyelemmel a legkülső régiókra annak érdekében, hogy fejlődésük ne kerüljön veszélybe;

Mezőgazdaság a többoldalú kereskedelmi rendszerben

Dohai fejlesztési menetrend

14. úgy véli, hogy a dohai fejlesztési menetrend sikere érdekében az EU nagyon nagylelkű, és tovább már nem növelhető ajánlatot tett a mezőgazdaságra vonatkozóan, ezt azonban más fejlett és magasabb fejlettségi szintű fejlődő ország eddig nem viszonzta hasonló mértékű ambícióval;
15. rámutat, hogy a KAP 2003. évi reformja és a 2008. évi állapotfelmérés során nyilvánvalóvá vált, hogy a dohai forduló várható kimenetelét megelőlegezve az EU határozottan elkötelezte magát a reform iránt, ugyanakkor az EU kereskedelmi partnerei még váratnak magukra az engedményeket illetően;
16. felszólítja a Bizottságot, hogy szigorúan tartsa tiszteletben a Tanácstól kapott tárgyalási megbízását, amely értelmében a KAP legutóbbi reformja határozza meg mozgásterének korlátait, feltéve, hogy kereskedelmi partnerei hasonló engedményeket tesznek; kéri, hogy tartózkodjon minden olyan javaslattól, amely előre meghatározná a KAP 2013-at követő jövőjével kapcsolatban meghozandó döntéseket;
17. kiemeli a dohai fejlesztési menetrend nem kereskedelmi jellegű megfontolásainak szerepét; úgy véli, hogy a mezőgazdasági ágazatban folyó tárgyalások során egyensúlyt kell teremteni a kereskedelem gazdasági vetülete és a nem gazdasági jellegű értékek – például a társadalmi értékek, a környezetvédelmi megfontolások, az emberi egészség, valamint az állategészségügy és -jólét – között;
18. sajnálattal tölti el, hogy nem figyelhető meg előrehaladás a borok és szeszes italok

többoldalú nyilvántartásának létrehozása, valamint a földrajzi jelzések védelmének valamennyi mezőgazdasági termékre történő kiterjesztése tekintetében; emlékeztet arra, hogy ezek az elemek alapvető fontosságúak annak érdekében, hogy a mezőgazdasági tárgyalások kiegyensúlyozott eredménnyel záruljanak; hangsúlyozza, hogy az EU mezőgazdasági termékekre vonatkozó minőségi politikájának alapjául szolgáló elveket szélesebb körben, több- és kétoldalú szinten is elő kell mozdítani;

19. emlékeztet arra, hogy az EU már jelentős mértékben csökkentette a kereskedelemtorzító belső támogatását, és kéri, hogy a többi kereskedelmi partner határozottan kötelezze el magát ugyannerre;
20. emlékeztet a WTO-tagok 2005-ös hongkongi miniszteri konferencián tett vállalására, mely szerint megszüntetik az exporttámogatások valamennyi formáját, és ezzel párhuzamosan megegyező hatású szabályozást fogadnak el valamennyi exportintézkedés tekintetében, különös tekintettel az exporthitelekre, az állami mezőgazdasági kereskedelmi vállalkozásokra és az élelmiszersegély szabályozására;
21. úgy véli, hogy a vámtarifák általános csökkentését a „belső támogatások” és az „exportverseny” pillérekre vonatkozó uniós ajánlat fényében kell értékelni, és a csökkentésnek a különleges védelmi záradék lehetséges fenntartásától, a tarifaegyszerűsítési szabályok alóli speciális mentesüléstől, valamint a tarifacsökkentésre alkalmazott formula és az érzékeny termékek meghatározása tekintetében biztosított megfelelő rugalmasságtól kell függnie; úgy gondolja, hogy az érzékeny termékek meghatározására javasolt mechanizmust a végletekig aláássa a vámkontingens jelentős bővítésére vonatkozó kötelezettség;
22. hangsúlyozza, hogy a WTO dohai fejlesztési fordulójának tárgyalásain érvényesíteni kell az „egységes kötelezettségvállalás” elvét; rámutat arra, hogy a tárgyalások egy ideje már csupán korlátozott számú témára összpontosulnak, amelyek között szerepel a mezőgazdaság, amelyben az EU-nak jelentős, defenzív érdekei vannak, de viszonylag csekélyebb előrelépés történt más területeken, ami az EU tárgyalási pozíciójának gyengülésével fenyeget; rámutat arra, hogy mindez a tárgyalási forduló egészének értékelését is megnehezíti;
23. megerősíti, hogy a fejlődő országok számára jogszerű lehetőséget kell adni olyan politikák bevezetésére, amelyek hazai többletértéket teremtenek;
24. hangsúlyozza, hogy – amint azt a FAO is megállapítja – az árak ingadozása globális szinten az alultápláltsággal kapcsolatos problémák súlyosbodását vonta maga után, és hogy a mezőgazdasági termékek világkereskedelmének a WTO megállapodásai által ösztönzött erőteljesebb liberalizációja ez idáig nem tette lehetővé az éhezés jelentette világszintű fenyegetés megszüntetését; hangsúlyozza, hogy az EU-nak is kötelessége hozzájárulni a világ élelmezésbiztonságához;

WTO vitarendezés

25. rámutat, hogy a banánkereskedelemről szóló megállapodás a WTO berkein belül húsz éve tartó, technikailag egyik legösszetettebb, politikailag kényes és fontos kereskedelmi vitát lezáró, a szabályokon alapuló, többoldalú kereskedelmi rendszer megszilárdítása irányába tett fontos lépésként fogható fel, amely egyszersmind hozzájárulhat a trópusi termékekre és a preferenciákra vonatkozó problémák végleges

megoldásához a WTO-tárgyalások során;

26. felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a marhahormonokról szóló vita rendezése lehetővé tegye az uniós termékek elleni szankciók felfüggesztését, és garantálja, hogy az EU-ba irányuló marhahús-behozatal megfeleljen az uniós előírásoknak;
27. a „klórozott baromfival” kapcsolatos vita tekintetében úgy véli, hogy ilyen termékek behozatala az EU-ba ellentétes a biztonságos termékek iránti európai köziginnyel és az európai élelmiszermodell alapját nyújtó elvekkel;
28. kéri, hogy a Bizottság határozottan vegye védelmébe a WTO-ban tapasztalható támadásokkal szemben a géntechnológiával módosított szervezetek jóváhagyására és értékesítésére vonatkozó uniós rendszert;

A mezőgazdaság a többoldalú, a régiók közötti és a kétoldalú kereskedelmi kapcsolatokban

29. úgy véli, hogy a többoldalú megállapodások megkötésének az EU egyik prioritásának kell lennie; úgy véli, hogy a kétoldalú kereskedelmi megállapodásoknak jótékonyan kell kiegészíteniük a többoldalú folyamatokat azáltal, hogy az Európai Unióban már hatályban lévő egyenlő munkafeltételek, valamint a közös környezetvédelmi és élelmiszer-biztonsági szabályok tiszteletben tartását előmozdítják, és nem csupán a fenntartható fejlesztési programokat részesítik előnyben; emlékeztet arra, hogy az EU-nak jelentős offenzív érdeke fűződik a mezőgazdasághoz és elsősorban a kiváló minőségű késztermékek előállításához; úgy véli, hogy a nagyobb kereskedelmi partnerekkel kötött kétoldalú kereskedelmi megállapodások sikeresen előmozdíthatják az EU élelmiszer-ipari exportérdekeit, és jelentős gazdasági hasznot hozhatnak;
30. kéri, hogy az EU-ba irányuló mezőgazdasági behozatal termelési módszerei biztosítsanak ugyanolyan fogyasztóvédelmi, állatjóléti, környezetvédelmi és minimális szociális normákat az európai fogyasztók számára, mint amelyeket az uniós termelőktől megkövetelnek, és felhívja a figyelmet a Parlament e kérdésben képviselt szilárd álláspontjára; felszólítja a Bizottságot, hogy a kétoldalú szerződésekben olyan záradékokat is szerepeltessen, amelyek a harmadik országokat az európai termelőkre vonatkozó egészségügyi és növény-egészségügyi követelmények betartására kötelezik; úgy véli, hogy az ilyen megállapodásoknak legalább a nemzetközi kötelezettségeknek és normáknak való megfelelésről gondoskodniuk kell;
31. hangsúlyozza, hogy – az először kétoldalú, majd többoldalú szinten végrehajtott – „kétszeri fizetés” elkerülése érdekében az „egyzsebes egyezmény” koncepcióját kell támogatni, melynek értelmében a kétoldalú megállapodásokban tett engedményeket a dohai tárgyalások eredményéhez kötik;
32. hangsúlyozza a preferenciális származási szabályok szigorú végrehajtásának fontosságát; felhív az összes, a G-20-akban részt vevő feltörekvő ország számára az Európai Unió által biztosított kereskedelmi preferencia felülvizsgálatára;
33. úgy véli, hogy korlátozásokat kell bevezetni az agrár-élelmiszeripari kereskedelemben tapasztalható szabályellenes gyakorlatok, például a háromoldalú kereskedelem megakadályozása érdekében, amikor egy ország az EU piaci hozzáférési

kedvezményeit kiaknázva az EU-ba exportálja termékeit, míg saját szükségleteit a termékek külföldről történő behozatalával fedezi; úgy véli, hogy az ilyen szabálytalanságok megakadályozása érdekében a harmadik országokkal kötött kereskedelmi megállapodásokban az EU által biztosított uniós piac-hozzáférési kedvezmények nem léphetik túl az érintett ország valódi termelési és kiviteli lehetőségeit;

34. felszólítja a Bizottságot, hogy határozottan álljon ki amellet, hogy a földrajzi jelzések a hamisítás elleni kereskedelmi megállapodás (ACTA) lényegi részét képezzék; sajnálja, hogy a nemrég lezárult és a folyamatban lévő kereskedelmi tárgyalások keretében kereskedelmi partnereinknek csupán az európai földrajzi jelzések „rövid listáján” szereplő jelzéseket kell védeniük; rámutat arra, hogy a Globális Európa stratégiával összhangban, a földrajzi jelzések tekintetében a kétoldalú megállapodásoknak fokozott nemzetközi védelmet kell biztosítaniuk a WTO+-rendelkezők révén; hangsúlyozza, hogy különösen a Parlamentben és a Bizottságban megfelelő és átlátható eljárást kell alkalmazni az összes érdekelt féllel való konzultáció tekintetében;
35. emlékeztet arra, hogy a Dél-Koreával kötött szabadkereskedelmi megállapodás számos földrajzi jelzés elismerését tette lehetővé; további erőfeszítéseket sürget, hogy a jövőbeni kereskedelmi megállapodások is tartalmazzanak ilyen irányú rendelkezéseket; megjegyzi, hogy a földrajzi jelzések harmadik országokban történő védelme és elismerése valószínűleg igen nagy jelentőséggel bír az uniós agrár-élelmiszeripari ágazat szempontjából;
36. megjegyzi, hogy a Bizottság szerint az EU és Dél-Korea közötti szabadkereskedelmi megállapodás évente 380 millió eurós vámmegtakarítást eredményezne az uniós exportőröknek, mivel az uniós mezőgazdasági exportok 99%-a esetében eltörölné a vámokat;
37. kéri a Bizottságtól annak biztosítását, hogy a kereskedelmi megállapodások – a jelenlegi importmenetrendek fenntartása mellett – ne gyengítsék a zöldségek és gyümölcsök belépési árakra vonatkozó uniós rendszert; ugyanakkor sürgeti a Bizottságot, hogy mielőbb hajtsa végre a rendszer működésének javítása érdekében szükséges változásokat;
38. kiemelten hangsúlyozza, hogy a marokkói paradicsom behozatalára alkalmazandó belépési árak összetett rendszere szabálytalanságokhoz vezet; ezért felszólítja az Európai Bizottságot, hogy haladéktalanul tegye meg a szükséges változtatásokat;
39. mély aggodalmát fejezi ki az EU–Marokkó megállapodás miatt; rámutat arra, hogy míg az európai piacok szinte teljesen megnyíltak a marokkói importok előtt, néhány uniós mezőgazdasági termék – például az almafélék – exportját még mindig kvótákkal korlátozzák;
40. sajnálja, hogy a Marokkóval kötött társulási megállapodás mezőgazdasági fejezetéről folytatott tárgyalások nem szavatolják a preferenciális importkontingensek betartását, sem pedig a marokkói exportokra vonatkozó belépési árakat;
41. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen eleget az uniós cukorágazatot érintően tett ígéreteinek, és a két- és többoldalú kereskedelmi tárgyalások során ne tegyen rendszeresen

engedményeket a cukor tekintetében; ebben a tekintetben tudomásul veszi a cukorágazat részéről érkező kezdeményezéseket, amelyek a környezeti fenntarthatóság növelésével egyidejűleg fokozták az ágazat versenyképességét, valamint az AKCS-országok és a legkevésbé fejlett országok részére biztosított preferenciák révén hozzájárultak az EU fejlesztési menetrendjének megvalósításához;

42. hangsúlyozza, hogy megingatja az uniós cukorpiacot, illetve a legkevésbé fejlett országok és az AKCS-országok esetében a preferenciák eróziójához vezet az, ha az EU további kétoldalú engedményeket ad harmadik országoknak (például latin-amerikai államoknak és Ukrajnának) az uniós cukorpiachoz való hozzáférés terén; fokozottan aggódik amiatt, hogy az ilyen engedmények nettó importőr országok esetében ösztönzik a swap-ügyleteket; felszólítja a Bizottságot, hogy továbbra is zárja ki a kétoldalú megállapodások hatálya alól a cukrot és a cukorból származó termékeket, beleértve az etanolt;
43. felszólítja a Bizottságot, hogy ügyeljen az etanolra kivetett behozatali vámok megkerülésére, mivel egyre nagyobb mennyiségű etanol kerül az EU-ba nagyon alacsony behozatali vámmal terhelt keverék formájában;
44. felszólítja a Bizottságot, hogy biztosítsa, hogy az EU és a jelentős mezőgazdasági termelési és kiviteli kapacitással bíró országok közötti szabadkereskedelmi térségről szóló megállapodások a felek számára egyenlő vámengedményeket tartalmazzanak;
45. tudomásul veszi az EU–Mercosur társulási megállapodásról folyó tárgyalások folytatását, mivel ez a kiemelkedő jelentőségű és 700 millió embert érintő megállapodás a világ legambiciózusabb régióközi megállapodása lehet, és ezért hangsúlyozza, hogy az Európai Parlamentet szorosan be kell vonni a tárgyalások összes szakaszába;
46. elfogadhatatlannak tartja, hogy a Bizottság anélkül kezdett újra tárgyalásokba a Mercosurral, hogy részletes hatásvizsgálatot tett volna közzé, és valódi politikai vitát folytatott volna a Tanáccsal és a Parlamenttel; kéri e tárgyalások európai mezőgazdasági iparágakra és régiókra gyakorolt hatásának megvizsgálását és megvitatását még mielőtt az EU és a Mercosur között bármilyen vámtarifa-javaslatra kerülne sor; rámutat arra, hogy a tárgyalások mezőgazdasági következményeire tekintettel mindenképpen kapcsolatot kell teremteni a dohai fordulóval; ezért felszólítja a Bizottságot arra, hogy megbízásának megfelelően a WTO-forduló lezárásáig ne fejezze be a Mercosurral folytatott tárgyalásokat; felszólítja a Bizottságot, hogy a Mercosurral folytatott tárgyalások alakulásáról megfelelően tájékoztassa a Tanácsot és a Parlamentet, valamint a jövőben a kereskedelmi tárgyalások megkezdése előtt nyújtson tájékoztatást a Tanácsnak és a Parlamentnek;
47. mélyszéles aggodalom tölti el a Mercosurral kötött lehetséges társulási megállapodás uniós mezőgazdasági ágazat egészére gyakorolt következményei miatt, tekintettel arra, hogy a Mercosur 2006. márciusában azt kérte, hogy hozzáférhessen az EU mezőgazdasági piacához, ami jóval meghaladta az EU által 2004-ben tett jelentős ajánlatot; ezért szükségesnek tartja az engedmények felülvizsgálatát, hogy a gazdák érdekei ne sérüljenek;
48. úgy véli, hogy az új tagállamok álláspontját nem vették figyelembe az EU és a Mercosur között a Tanács 1999-es megbízása szerint folyó tárgyalások során;

49. megjegyzi, hogy a Mercosur-országokban a mezőgazdasági vállalkozásoknak sokkal alacsonyabbak a termelési költségei, beleértve a földdel és a munkaerővel kapcsolatos költségeket és egyéb beruházási költségeket, és hogy a környezetvédelem, az állatjóllét, az élelmiszer-biztonság és a növényegészségügy terén a Mercosur-országok termelőinek nem kell ugyanolyan követelményeknek megfelelniük, mint az európai gazdálkodóknak; hangsúlyozza, hogy mindkét fél számára elfogadható, kiegyensúlyozott megállapodásra kell jutni, és biztosítani kell, hogy a tárgyalások maradéktalanul szembenézzenek a megállapodás várható következményivel és hatásaival, elsősorban a környezeti és szociális kihívásokat illetően; felhívja a Bizottságot, hogy készítsen hatástanulmányt egy ilyen megállapodásnak a mezőgazdaságra gyakorolt várható hatásáról;
50. véleménye szerint a piaci integráció szintje a Mercosur-vámunióban jelenleg nem elegendő az importált termékek régió belüli megfelelő áramlásának garantálásához; úgy véli, hogy a megállapodás nem járhat semmiféle valós haszonnal anélkül, hogy biztosítaná az áruk Mercosur területén belüli teljes és eredményes mozgását;
51. sajnálatát fejezi ki a közelmúltban a Bizottság által olyan országok számára biztosított vámengedmények miatt, amelyek banánt exportálnak az EU-ba; kéri a legkülső régiók számára biztosított programok (POSEI) értelmében az európai termelőknek nyújtott támogatások felülvizsgálatát annak érdekében, hogy e termelőket megfelelően kárpótolják azért a hatásért, amelyet a vámok ilyen csökkentése gyakorol az uniós piac áraitra; úgy véli, hogy a Közösség és az AKCS mezőgazdasági termelőinek érdekeit a soron következő kereskedelmi tárgyalások során figyelembe kell venni annak érdekében, hogy ez az oly sok embernek munkát adó ágazat ne gyengüljön;
52. hangsúlyozza, hogy az Élelmiszerügyi és Állat-egészségügyi Hivatal számos jelentése kiemeli, hogy a brazil marhahús jelenleg nem teljesíti az élelmezésbiztonsággal, az állatok azonosításával és nyomonkövethetőségével, az állategészségüggyel, valamint a betegségek ellenőrzésével kapcsolatos uniós termelői és fogyasztói normákat;
53. sürgeti a Bizottságot, hogy tanulmányozza az EU-ban betiltott növényvédő szereknek Brazíliában és a világ számos más részén széles körben elterjedt használatáról szóló, a brazil nemzeti egészségfelügyeleti ügynökség (Anvisa) által közzétett tanulmányokat, amelyek rámutatnak az ezzel a gyakorlattal járó egészségügyi kockázatokra;
54. mély aggodalmát fejezi ki az Argentína által folytatott politika miatt, ahol a WTO által támasztott kötelezettségeket megsértve korlátozzák a hazai termeléssel versengő élelmiszer-ipari termékek behozatalát; hangsúlyozza, hogy ezen intézkedések hozzáadónak ahhoz, hogy Argentínában nem automatikus az importengedélyező rendszer, ami már eleve hátrányosan érinti az uniós exportot; felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen meg minden szükséges intézkedést annak biztosítására, hogy valóban felhagyjanak ezen, az EU–Mercosur megállapodás megkötésének szellemével ellentétes intézkedésekkel;
55. aggódik az euromediterrán megállapodásokban a zöldségek és gyümölcsök vonatkozásában tett engedmények miatt; e tekintetben meggyőződése, hogy a dél- és észak-mediterrán országok termesztési időnyelveinek kiegészítő jellege továbbra is meghatározó tényező lehet a mediterrán térség esetében az Unión belüli kereskedelem liberalizációja tekintetében;

56. hangsúlyozza, hogy míg a dohányipari termékeket szigorú szabályozási kerettel kell szabályozni, a dohányipari termékek összetevőire vonatkozó szabályoknak mind uniós, mind nemzetközi szinten a tudományos bizonyítékokra támaszkodó, arányos, kockázatalapú megközelítést kell követniük; óva int az összetevők nem tudományos alapú betiltásától, ami gyakorlatilag az európai hagyományos kevert dohánytermékek betiltását eredményezné, ami súlyos társadalmi és gazdasági következményekkel járna az uniós dohánytermelőkre nézve (Burley és Oriental dohány) anélkül, hogy a közegészségre előnyös hatást gyakorolna;
57. felszólítja a Bizottságot, hogy az uniós kereskedelmi megállapodásokról folyó tárgyalások során – ideértve a Kanadával és az Ukrajnával folyó tárgyalásokat – vegye figyelembe az uniós polgárok érdekeit, maradjon nyitott és rendszeresen tájékoztassa a Parlamentet a tárgyalások alakulásáról; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság – a tárgyalások 2009. októberi kezdete ellenére – még mindig nem tájékoztatta a Parlamentet az EU és Kanada közötti szabadkereskedelmi térségről folyó tárgyalásokról; felszólítja a Bizottságot, hogy az összes jövőbeni tárgyalási fordulóról nyújtson részletes tájékoztatást a Parlamentnek és a felelős bizottságoknak; aggodalommal töltik el továbbá a tárgyalások során a Bizottság által nyújtott esetleges engedmények, különösen a piacok megnyitása, a genetikailag módosított szervezetek, a tej, a szellemi tulajdon védelme és a származási ország feltüntetése tekintetében, és felszólítja a Bizottságot, hogy ne tegyen olyan engedményeket, amelyek előnytelenül befolyásolhatják az európai mezőgazdaságot;
58. mivel Ukrajna igen versenyképes, és mivel már most fő felhasználója a harmadik országoknak szánt, csökkentett tarifájú gabona-kvótáknak (búza és rozs), aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az Ukrajnával folytatott tárgyalások során felmerülhet a gabonával kapcsolatos engedmények kérdése; felszólítja ezért a Bizottságot, hogy korlátozza az e területre vonatkozó ajánlatát;
59. újlag megerősíti, hogy a fejlődő országokban fontos szerepet játszik a mezőgazdasági kereskedelem a gazdasági fejlődés és a szegénység enyhítése terén; felhívja az EU-t, hogy nyújtson segítséget az AKCS-országoknak abban, hogy a globális versenyhelyezethez alkalmazkodni tudjanak;
60. felszólítja a Bizottságot, hogy jövőbeni kereskedelmi stratégiája kialakítása és végrehajtása során megfelelően vegye figyelembe ezt az állásfoglalást;

o

o o

61. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.